

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. kovo 15 d. Nr. 21RE- (AG-120/03-2024)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Žydrūno Plytniko (posėdžio pirmininkas), Remigijaus Kalašnyko (pranešėjas), Ingos Lipnickienės ir Mindaugo Siaurio,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal X. X. skundą dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros 2024-01-26 sprendimo Nr. APVA-525 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas X. X. (toliau – pareiškėjas) skundu Komisijos prašo panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau – Agentūra) 2024-01-26 sprendimą Nr. APVA-525 „Dėl išlaidų kompensavimo prašymo atmetimo“ (toliau – 2024-01-26 sprendimas) ir įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują sprendimą dėl išlaidų kompensavimo.

Paaiškinu, kad vadovaudamasi 2021-2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ veiklos „Gaminančių vartotojų investicijos į naujų AEI naudojančių elektros energijos gamybos pajėgumų sukūrimą“ poveiklės „Gaminančių vartotojų investicijos į naujų AEI naudojančių elektros energijos gamybos pajėgumų sukūrimą visoje Lietuvoje“ projektų finansavimo sąlygų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2023-04-07 įsakymu Nr. 1-106 (toliau – Aprašas) 2.2.4 – 2.2.6 papunkčiais, Agentūra 2023-04-28 interneto svetainėje www.apva.lt paskelbė kvietimą teikti paraiškas finansuoti jungtinio projekto projektus „Fizinių asmenų saulės elektrinių įsirengimas namų ūkiuose (naujai įrengiama saulės elektrinė)“ Nr. 03-008-J-0001-J01. Agentūroje 2023-04-28 buvo užregistruota pareiškėjo paraiška (reg. Nr. 03-008-J-0001-J0100873), kuri, atlikus vertinimą, 2023-06-26 Agentūros direktoriaus įsakymu Nr. T1-215 buvo įtraukta į teigiamai įvertintų paraiškų sąrašą. Agentūroje 2023-07-13 buvo užregistruotas pareiškėjo projekto Išlaidų kompensavimo prašymas (reg. Nr. 03-008-J-0001-J01-00873), kuriuo prašoma kompensuoti dalį patirtų išlaidų už elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio (saulės elektrinės) įrengimą ant pastato stogo, esančio (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*). Skundžiamame Agentūros 2024-01-26 sprendime yra nurodyta, dėl kokių priežasčių nebuvo tenkintas mano prašymas dėl išlaidų kompensavimo, o būtent nurodoma: „Aprašo 2.2.8 papunktyje numatyta, kad JP projektas turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – PAFT) 2 priede

nurodytus bendruosius projektų atrankos kriterijus. Remiantis PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.1 papunkčiu, vertinama, kad pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu yra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą tuomet, kai jam nėra apribojimų gauti finansavimą, t.y., JP projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos. JP projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, nėra iškelta byla dėl bankroto. Vertinant Išlaidų kompensavimo prašymą ir gavus informaciją iš Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nustatyta, kad Pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu nėra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą, kadangi jam yra apribojimai gauti finansavimą, t. y., jam yra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos (PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.1 papunktis). Atsižvelgiant į nustatytą faktą, Aplinkos projektų valdymo agentūra priėmė sprendimą atmesti pateiktą Išlaidų kompensavimo prašymą ir neskirti dotacijos”. Manytina, 2024-01-26 sprendimas yra neteisėtas, kadangi netinkamai taikomos teisės normos, be to neteisingai nurodoma informacija dėl pareiškėjui pradėto ikiteisminio tyrimo. Kaip matyti iš sprendimo teksto, Agentūra, atmesdama pareiškėjo prašymą dėl išlaidų kompensavimo, remiasi tik vienu kriterijumi - Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-30 įsakymu Nr. 1K-237 (toliau – PAFT) 4.2.1 papunkčiu. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad PAFT 4.2.1 papunktyje yra nurodyta, jog pareiškėjui ir partneriui (-iams), kurie yra juridiniai asmenys arba jungtinio projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos. Jungtinio projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, nėra iškelta byla dėl bankroto. Iš šios normos analizės matyti, kad draudimas taikomas, tik esant konkrečiai ir labai aiškiai normos rengėjo nurodytai sąlygai, t. y. kai projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos. Šioje normoje įtvirtintą sąlyga yra siejama su konkrečia aplinkybe – ne su bet kokia apskritai pradėtu ikiteisminiu tyrimu, tačiau tik su pradėtu ir vykdomu ikiteisminiu tyrimu konkrečioje ir imperatyviai nurodytoje galimo nusikaltimo padarymo sferoje – t. y. jei asmuo įtariamas nusikaltimu dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos. Tai reiškia, kad ikiteisminis tyrimas turi būti vykdomas ne dėl bet kokio apskritai nusikaltimo, o tik dėl ūkinio ar ekonominio nusikaltimo. Kadangi normos rengėjai nurodo tokią sąvoką, kaip „ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos“, ši sąvoka turi būti analizuojama, atsižvelgiant ir naudojant specialiuosius tos sferos įstatymus – Lietuvos Respublikos baudžiamąjį ir baudžiamojo proceso kodeksus, kadangi jokie kiti šalies įstatymai nereglamentuoja, kokiai nusikalstamo kėsinosi sferai priskirti vieną ar kitą galimai padarytą nusikalstamą veiką. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad būtent Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas (toliau – BK) nustato, į kokią šiuo įstatymu saugomą sferą yra kėsinamasi viena ar kita veika (nusikaltimo dalykas), kuri pagal šį kodeksą yra vertinama kaip nusikaltimas. BK ir jo struktūra ir yra sudaryti pagal tai, į kokias vertybes, kokią valstybėje saugomų santykių grupę yra kėsinamasi konkrečia padaryta veika. BK visi nusikaltimai yra sugrupuoti pagal jų kėsinosi objektą ir pagal tai yra patalpinti viename ar kitame kodekso skyriuje, o nusikaltimai ekonomikai ir verslo tvarkai (BK 199-212 straipsniai) yra nurodyti ir patalpinti XXXI kodekso skyriuje. Skundžiamame sprendime yra nurodyta, kad „Vertinant Išlaidų kompensavimo prašymą ir gavus informaciją iš Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nustatyta, kad Pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu nėra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą, kadangi jam yra apribojimai gauti finansavimą, t. y., jam yra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos“. Ši Agentūros sprendime nurodyta informacija yra neteisinga ir neatitinka tikrovės, kadangi pareiškėjui nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos. Pareiškėjo atžvilgiu šiuo metu yra pradėtas ir vykdomas ikiteisminis tyrimas pagal BK (duomenys neskelbtini), o šiame straipsnyje nurodyta veika nepriskiriama nei ekonominiams, nei

ūkiniams nusikaltimams. BK 226 straipsnis yra patalpintas BK skyriuje – „XXXIII skyrius. Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams” – BK 225-230 straipsniai. Taigi, yra visiškai akivaizdu, kad BK 226 straipsnyje nurodyta veika nėra kėsinama nei į ūkinę, nei į ekonominę veiklą ir ši veika neturi jokio ryšio su nurodytomis sferomis. Yra visiškai akivaizdu, kad gautoje iš Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) informacijoje (pažymoje) neabejotinai buvo nurodyta, pagal kokį BK straipsnį pareiškėjo atžvilgiu yra vykdomas ikiteisminis tyrimas ir Agentūra privalėjo į šią informaciją atsižvelgti, tačiau to nepadarė. Pabrėžtina, kad ikiteisminio tyrimo metu tiriamų veikų kvalifikacija yra vykdoma tik pagal BK nuostatas, kur labai aiškiai yra nurodyta, kokie nusikaltimai yra ekonominiai ir ūkiniai, todėl Agentūros nurodyta sąvoka - „*ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos*” – negali būti aiškinama plečiamai, priskiriant šiai kategorijai ir kitas veikas. Priešingu atveju būtų grubiai pažeidžiamas įstatymas ir pareiškėjo, kaip piliečio, teisės (b. l. 1-2).

Atsakovė Agentūra atsiliepimu į skundą prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad pareiškėjas skundą grindžia tuo, kad, jo nuomone, Agentūra neteisingai įvertino iš Departamento gautą informaciją, motyvuodamas tuo, jog nusikalstama veika, dėl kurios jam pradėtas ikiteisminis tyrimas – prekyba poveikiu (BK 226 straipsnis) – nėra kėsinama į ūkinę ir (arba) ekonominę veiklą. Su tokiu pareiškėjo teiginiu jokių būdu negalima sutikti. Pirmiausia, paminėtina, jog Aprašo 2.2.8 papunktyje numatyta, kad JP projektas turi atitikti PAFT 2 priede nurodytus bendruosius projektų atrankos kriterijus. Remiantis PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.1 papunkčiu, vertinama, kad pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu yra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą tuomet, kai jam nėra apribojimų gauti finansavimą, t. y., JP projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos. JP projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, nėra iškelta byla dėl bankroto. Paminėtina, jog minima PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.1 papunkčio taisyklė atsirado įgyvendinant 2018-07-18 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (toliau – Reglamentas) 136 straipsnį. Europos Komisija, priimdama Reglamentą ir nustatydamą 136 straipsnio taisyklę, siekė apsaugoti Europos Sąjungos (toliau – ES) finansinius interesus. Reglamento 136 straipsnio nuostatas (kurios, kaip yra žinoma, yra privalomai įgyvendinamos ir netgi gali būti tiesiogiai taikomos ES narių teisinėse sistemose) Lietuvos Respublikos finansų ministerija inkorporavo į PAFT (konkrečiai, į 2 priedą - „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“). PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ preambulėje nurodyta, kad „šiam priede nustatyti pavienių ir jungtinių projektų (toliau kartu – projektas) bendrieji atrankos kriterijai taikomi ir JP projektams. JP projektas prilyginamas projektui, JP projekto pareiškėjas – pareiškėjui, kvietimas teikti paraiškas finansuoti jungtinio projekto projektą – kvietimui teikti projekto įgyvendinimo planą, paraiška finansuoti JP projektą – projekto įgyvendinimo planui.“ Vadinasi, minimi atrankos kriterijai taikomi ir JP projektų pareiškėjams, t. y., pareiškėjams (fiziniams asmenims) pagal Kvietimą. Taip pat paminėtina, jog PAFT 48 punkte numatyta, jog visą projekto įgyvendinimo laikotarpį projektas turi atitikti projektų bendruosius atrankos kriterijus <...>. Vadinasi, pareiškėjas tiek Paraiškos, tiek Išlaidų kompensavimo prašymo, tiek ir visą projekto įgyvendinimo laikotarpį turėjo atitikti minimumus reikalavimus. Agentūra, įgyvendindama savo pareigą pagal Aprašo 2.2.8 papunktį, atliko visų projektų ir pareiškėjų patikrą dėl atitikimo PAFT 2 priede nurodytiems bendriesiems projektų

atrankos kriterijams. Konkrečiu atveju, kaip minėta, vertinant pareiškėjo išlaidų kompensavimo prašymą buvo gauta informacija iš Departamento, kurią įvertinus buvo nustatyta, jog 2021-06-30 STT centrinė tyrimų valdyba pradėjo ikiteisminį tyrimą pagal BK 24 straipsnio 6 dalį, BK 226 straipsnio 2 dalį (bendrininkavimas ir bendrininkų rūšys, prekyba poveikiu) ir pagal BK 226 straipsnio 1 dalį (prekyba poveikiu). BK nėra išskirta ir paaiškinta, kokios veikos turėtų būti pripažintos kaip „veikos dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos“. Visgi, aiškinant teisės aktus sistemiskai, galima padaryti išvadą, jog BK numatytas nusikaltimas – prekyba poveikiu – yra veika dėl ūkinės ir (ar) ekonominės veiklos. BK 226 straipsnis yra įtvirtintas XXXIII skyriuje „Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams“. Minimieji nusikaltimai yra priskiriami prie korupcinių nusikaltimų. Reglamento 136 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „jeigu šio straipsnio 1 dalies c, d, f, g ir h punktuose nurodytais atvejais arba šio straipsnio 1 dalies e punkte nurodytu atveju nėra galutinio teismo sprendimo arba, kai taikytina, galutinio administracinio sprendimo, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas uždraudžia 135 straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui arba subjektui dalyvauti procedūroje, remdamasis tuose punktuose nurodytų veiksmų preliminariu teisiniu kvalifikavimu, atsižvelgdamas į nustatytus faktus ar kitas išvadas, išdėstytus 143 straipsnyje nurodytos komisijos rekomendacijoje.“ Reglamento 136 straipsnio 1 dalies d papunktyje nurodyta, kad atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas uždraudžia 135 straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui arba subjektui dalyvauti šiuo Reglamentu reglamentuojamose skyrimo procedūrose arba jį atrinkti Sąjungos lėšoms vykdyti, jei tas asmuo ar subjektas yra vienoje ar daugiau iš toliau nurodytų situacijų, dėl kurių draudžiama dalyvauti procedūroje: galutiniu teismo sprendimu yra nustatyta, kad asmuo arba subjektas yra kaltas dėl bet kurios iš šių veikų: i) sukčiavimo, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1371 (44) 3 straipsnio ir 1995 m. liepos 26 d. Tarybos aktu priimtos Konvencijos dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (45) 1 straipsnio prasme; ii) korupcijos, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 2 dalyje ar aktyvios korupcijos 1997-05-26 Tarybos aktu priimtos Konvencijos dėl kovos su korupcija, susijusia su Europos Bendrijų pareigūnais ar ES valstybių narių pareigūnais (46) 3 straipsnio prasme, arba veiklos, nurodytos Tarybos pamatinio sprendimo 2003/568/TVR (47) 2 straipsnio 1 dalyje, ar korupcijos, kaip apibrėžta kituose taikytinuose teisės aktuose; iii) veiklos, susijusios su nusikalstama organizacija, kaip nurodyta Tarybos pamatinio sprendimo 2008/841/TVR (48) 2 straipsnyje; iv) pinigų plovimo arba teroristų finansavimo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/849 (49) 1 straipsnio 3, 4 ir 5 dalių prasme; v) teroristinių nusikaltimų arba su teroristine veikla susijusių nusikaltimų, kaip apibrėžta atitinkamai Tarybos pamatinio sprendimo 2002/475/TVR (50) 1 ir 3 straipsniuose, arba dėl nusikalstamos veikos kurstymo, pagalbos tokiai veikai, bendrininkavimo ją vykdančiam arba kėsintis ją įvykdyti, kaip nurodyta to sprendimo 4 straipsnyje; vi) vaikų darbo ar kitų su prekyba žmonėmis susijusių nusikalstamų veikų, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/36/ES (51) 2 straipsnyje. Taigi matyti, kad Reglamentas uždraudžia 135 straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui arba subjektui dalyvauti šiuo Reglamentu reglamentuojamose skyrimo procedūrose arba jį atrinkti Sąjungos lėšoms vykdyti, jeigu dėl pastarojo nėra priimto galutinio teismo sprendimo dėl Reglamento 136 straipsnio 1 dalies d papunktyje numatytų veikų, t. y., ir dėl korupcijos (korupcinių nusikaltimų). Taigi akivaizdu, kad Agentūra neturėjo teisės ir galimybės išmokėti dotacijos pareiškėjui. Papildomai paminėtina ir tai, jog 1993-04-15 priimtame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime Nr. 255 (galioja iki šiol) 1 punkte nurodyta, kad ekonominiai nusikaltimai - tai fizinių ir juridinių asmenų nusikalstama veikla nuosavybės santykių, ūkinėje - komercinėje, finansinėje srityse, įskaitant neteisėtą valdymą, tvarkymą ir disponavimą materialinėmis vertybėmis, lėšomis bei intelektualinės veiklos produktais. Šių nusikaltimų formos ir sudėtys yra įvairios - nuo įprastų ir gana paprastų iki sudėtingų, rafinuotų ir netradicinių (paprasti, grupiniai ir organizuoti nusikaltimai, vagystės, plėšimai, banditizmas, turto prievartavimas, iššvaistymas, komercinis kyšininkavimas, fiktyvi komercinė - ūkinė veikla, kontrabanda, korupcija, vartotojų apgaulė, mokesčių slėpimas ir kita). Taigi matyti, kad korupciniai nusikaltimai (ir BK numatyta veika –

prekyba poveikiu (226 straipsnis) yra laikomi ekonominiais, susijusiais su ekonomine ir (ar) ūkine veikla. Taip pat paminėtina, jog Aprašo 2.2.8 papunktyje nėra nurodyta, jog JP projektas turi atitikti PAFT 2 priede „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ nurodytus bendruosius projektų atrankos kriterijus tik paraiškos ar išlaidų kompensavimo prašymo pateikimo momentu. Aprašo 2.2.8 papunkčio norma reiškia, jog Projektas ir pareiškėjas minėtus kriterijus turi atitikti tiek paraiškos ir išlaidų kompensavimo prašymo pateikimo momentu, tiek projekto įgyvendinimo laikotarpiu, tiek ir projekto investicijų tęstinumo laikotarpiu. Europos Komisija, įtvirtindama minimus reikalavimus Reglamente ir siekdama apsaugoti ES finansinius interesus, laikosi pozicijos, jog pareiškėjai, kuriems yra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (ar) ekonominės veiklos, yra rizikingi, todėl automatiškai preziumuojama, jog tokie asmenys organizaciniu ir finansiniu požiūriu nėra pajėgūs tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą. Akivaizdu, jog dėl to, jog pareiškėjas, kuris neatitinka PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.1 papunkčio (jam yra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ekonominės ir (ar) ūkinės veiklos, yra rizikingas, todėl vertinant per Reglamento ir PAFT prizmę, dotacijos gauti negali. Kaip yra žinoma, ES biudžetas yra viena iš didžiausių ES vertybių, kuri yra itin saugoma, todėl būtent dėl to šios Reglamento normos atsirado Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir todėl būtent dėl to turi būti taikomos griežtai. Papildomai paminėtina ir tai, jog pareiškėjas, pildydamas Paraišką, prie paraiškos pridedamoje deklaracijoje pažymėjo (10 punktas), jog jam nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos, nėra iškelta byla dėl bankroto) vadinasi, pirma, pareiškėjas Agentūrai patvirtino melagingą informaciją, antra, akivaizdu, jog jau teikiant Paraišką pareiškėjui buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos, trečia – pareiškėjas, teikdamas Paraišką žinojo ir sutiko su minėtais reikalavimais, todėl prisiėmė riziką, jog gali būti taip, kad įsirengus saulės elektrinę, negaus dotacijos. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad ne pagal taisyklės įgyvendintam projektui išmokėjus paramą būtų padaryta žala ES biudžetui, o tai būtų vertinama kaip pažeidimas. Paminėtina, kad Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 2 straipsnio 36 punkte numatyta, kad pažeidimas – bet koks įgyvendinant ESI fondus padarytas Sąjungos teisės ar nacionalinės teisės, susijusios su jos taikymu, pažeidimas dėl ekonominės veiklos vykdytojo veiksmų ar neveikimo, kai nepagrįstas išlaidas įtraukus į Sąjungos biudžetą padaroma ar būtų padaryta žala Sąjungos biudžetui. Taigi, dar kartą pabrėžtina, kad dotacijos Pareiškėjui išmokėjimas būtų lėmęs žalos ES biudžetui padarymą, kas reikštų principo, jog Europos Bendrijos biudžetas yra didelė vertybė ir jos apsauga yra ir turi būti vienas iš prioritetų valstybėms narėms, pažeidimą. Kaip minėta, tiek Aprašo 2.2.8 papunkčio, tiek ir PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.3 papunkčio nuostatos yra aiškios ir nedviprasmiškos, todėl Agentūra neturi teisės jos interpretuoti savaip ar daryti išimtis konkrečioms pareiškėjams (Pareiškėjui), kadangi tai lemtų nelygiateisiškumą ir diskriminaciją kitų pareiškėjų atžvilgiu. Tai nėra formalus vertinimas, tai yra vertinimas laikantis teisės aktų nuostatų ir nediskriminuojant pareiškėjų. Turėtų būti suprantama, kad šiuo atveju ne vienas ir ne du pareiškėjai galėjo būti atmesti ir negauti finansavimo dėl tos pačios priežasties, todėl Agentūra neturi teisės konkretaus Pareiškėjo atveju vertinti kitaip (b. l. 16-21).

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Agentūros 2024-01-26 sprendimo Nr. APVA-525 teisėtumo. Bylos duomenimis nustatyta, kad Agentūra 2023-04-28 paskelbė Kvietimą teikti paraiškas finansuoti jungtinio projekto projektus Nr. 03-008-J-0001-J01 (b. l. 25-33).

Pareiškėjas Agentūrai 2023-04-28 pateikė paraišką Nr. *(duomenys neskelbtini)* (b. l. 37-39).

Agentūra 2024-01-16 sprendimu Nr. APVA-525 nurodė, jog vadovaudamasi Aprašo 2.2.4 – 2.2.6 papunkčiais, Agentūra 2023-04-28 interneto svetainėje www.apva.lt paskelbė kvietimą teikti paraiškas finansuoti jungtinio projekto projektus „Fizinių asmenų saulės elektrinių įsirengimas namų ūkiuose (naujai įrengiama saulės elektrinė)“ Nr. 03-008-J-0001-J01. Agentūroje 2023-04-28

užregistruota pareiškėjo paraiška, kuri, atlikus vertinimą, 2023-06-26 Agentūros direktoriaus įsakymu Nr. T1-215 buvo įtraukta į teigiamai įvertintų paraiškų sąrašą. Agentūroje 2023-07-13 užregistruotas pareiškėjo projekto Išlaidų kompensavimo prašymas (reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)*), kuriuo prašoma kompensuoti dalį patirtų išlaidų už elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio (saulės elektrinę) įrengimą ant pastato stogo, esančio *(duomenys neskelbtini)*, unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*. Aprašo 2.2.8 papunktyje numatyta, kad JP projektas turi atitikti PAFT 2 priede nurodytus bendruosius projektų atrankos kriterijus. Remiantis PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.1 papunkčiu, vertinama, kad pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu yra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą tuomet, kai jam nėra apribojimų gauti finansavimą, t. y., JP projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos. JP projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, nėra iškelta byla dėl bankroto. Vertinant Išlaidų kompensavimo prašymą ir gavus informaciją iš Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nustatyta, kad pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu nėra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą, kadangi jam yra apribojimai gauti finansavimą, t. y., jam yra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos (PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.1 papunktis). Atsižvelgiant į nustatytą faktą, Agentūra priėmė sprendimą atmesti pateiktą Išlaidų kompensavimo prašymą ir neskirti dotacijos (b. l. 22-24).

Reglamentu nustatomos ES ir Europos atominės energijos bendrijos bendrojo biudžeto sudarymo ir vykdymo, taip pat ataskaitų pateikimo ir audito taisyklės (1 straipsnis).

Reglamento 136 straipsnio 1 dalies d punktą, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas uždraudžia 135 straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui arba subjektui dalyvauti šiuo reglamentu reglamentuojamose skyrimo procedūrose arba jį atrinkti Sąjungos lėšoms vykdyti, jei tas asmuo ar subjektas yra vienoje ar daugiau iš toliau nurodytų situacijų, dėl kurių draudžiama dalyvauti procedūroje: galutiniu teismo sprendimu yra nustatyta, kad asmuo arba subjektas yra kaltas dėl bet kurios iš šių veikų: i) sukčiavimo, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1371 (44) 3 straipsnio ir 1995-07-26 Tarybos aktu priimtos Konvencijos dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (45) 1 straipsnio prasme; ii) korupcijos, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 2 dalyje ar aktyvios korupcijos 1997-05-26 Tarybos aktu priimtos Konvencijos dėl kovos su korupcija, susijusia su Europos Bendrijų pareigūnais ar Europos Sąjungos valstybių narių pareigūnais (46) 3 straipsnio prasme, arba veiklos, nurodytos Tarybos pamatinio sprendimo 2003/568/TVR (47) 2 straipsnio 1 dalyje, ar korupcijos, kaip apibrėžta kituose taikytinuose teisės aktuose; iii) veiklos, susijusios su nusikalstama organizacija, kaip nurodyta Tarybos pamatinio sprendimo 2008/841/TVR (48) 2 straipsnyje; iv) pinigų plovimo arba teroristų finansavimo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/849 (49) 1 straipsnio 3, 4 ir 5 dalių prasme; v) teroristinių nusikaltimų arba su teroristine veikla susijusių nusikaltimų, kaip apibrėžta atitinkamai Tarybos pamatinio sprendimo 2002/475/TVR (50) 1 ir 3 straipsniuose, arba dėl nusikalstamos veikos kurstymo, pagalbos tokiais veikai, bendrininkavimo ją vykdančiam arba kėsintis ją įvykdyti, kaip nurodyta to sprendimo 4 straipsnyje; vi) vaikų darbo ar kitų su prekyba žmonėmis susijusių nusikalstamų veikų, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/36/ES (51) 2 straipsnyje.

PAFT reglamentuojama 2021–2027 metų ES fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“, patvirtinto 2021-07-28 Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo, administravimo tvarka. Taisyklėse nustatoma ES fondų finansinių priemonių administravimo tvarka tiek, kiek to nereglamentuojama finansų ministro tvirtinamose Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklėse (1 straipsnis).

Pagal PAFT 2 priedo 4 punkto „Pareiškėjas ir partneris (-iai) organizaciniu ir finansiniu požiūriu yra pajėgūs tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą“ 4.2.1 papunktį, vertinama, ar pareiškėjui ir partneriui (-iams), kurie yra juridiniai asmenys, nėra

iškelta byla dėl bankroto arba jis (jie) nėra likviduojamas (-i), nėra priimtas kreditorių susirinkimo nutarimas bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka (ši nuostata netaikoma biudžetinėms įstaigoms). Pareiškėjui ir partneriui (-iams), kurie yra juridiniai asmenys, t. y. vadovui, naudos gavėjui, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje (toliau – naudos gavėjas), ar savininkui, ūkinės bendrijos tikrajam nariui (-iams) ar mažosios bendrijos atstovui (-ams), turinčiam (-iems) teisę juridinio asmens vardu sudaryti sandorį, ar finansinę apskaitą (toliau – apskaita) tvarkančiam asmeniui (asmenims), ar kitam (kitiems) asmeniui (asmenims), turinčiam (-iems) teisę surašyti ir pasirašyti pareiškėjo apskaitos dokumentus, arba jungtinio projekto projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos. Jungtinio projekto projekto pareiškėjui, kuris yra fizinis asmuo, nėra iškelta byla dėl bankroto.

Pagal PAFT 2 priedo 4.2.3 papunktį, taip pat vertinama ar pareiškėjas ir partneris (-iai) neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl pareiškėjo ir partnerio (-ių) per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl neteisėtos veiklos, kenkiančios Lietuvos Respublikos ir (arba) Europos Sąjungos finansiniams interesams, t. y. pareiškėjas ir partneris (-iai), kurie yra fiziniai asmenys, arba pareiškėjo ir partnerio (-ių), kurie yra juridiniai asmenys, vadovas, naudos gavėjas ar savininkas, ūkinės bendrijos tikrasis narys (-iai) ar mažosios bendrijos atstovas (-ai), turintis (-ys) teisę juridinio asmens vardu sudaryti sandorį, ar apskaitą tvarkantis asmuo (asmenys), ar kitas (kiti) asmuo (asmenys), turintis (-ys) teisę surašyti ir pasirašyti pareiškėjo apskaitos dokumentus, neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl pareiškėjo ir partnerio (-ių) per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už dalyvavimą bendrininkų grupėje, organizuotoje grupėje, nusikalstamame susivienijime, jų organizavimą ar vadovavimą jiems, teroristinius ir su teroristine veikla susijusius nusikaltimus ar teroristų finansavimą, vaikų darbą ar kitas su prekyba žmonėmis susijusias nusikalstamas veikas, kyšininkavimą, prekybą poveikiu, papirkimą, piktnaudžiavimą, tarnybos pareigų neatlikimą, sukčiavimą, turto pasisavinimą, turto iššvaistymą, turtinės žalos padarymą apgaule, turto sunaikinimą ar sugadinimą, neteisėtą praturtėjimą, kontrabandą, muitinės apgaulę, neteisėtą disponavimą akcizais apmokestinamomis prekėmis, neteisėtą prekių ar produkcijos neišvežimą iš Lietuvos Respublikos, neteisėtą vertimąsi ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla, neteisėtą juridinio asmens veiklą, svetimo prekių ar paslaugų ženklo naudojimą, apgaulingą pareiškimą apie juridinio asmens veiklą, mokesčių nesumokėjimą, kredito, paskolos ar tikslinės paramos panaudojimą ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką, kreditinį sukčiavimą, skolininko nesąžiningumą, nusikalstamą bankrotą, netikros elektroninės mokėjimo priemonės gaminimą, tikros elektroninės mokėjimo priemonės klastojimą ar neteisėtą disponavimą elektronine mokėjimo priemone arba jos duomenimis, neteisėtą elektroninės mokėjimo priemonės ar jos duomenų panaudojimą, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą, deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, apgaulingą ar aplaidų apskaitos tvarkymą, nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą ar realizavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą, netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą ar realizavimą, dokumento suklastojimą ar disponavimą suklastotu dokumentu, antspaudo, spaudo ar blanko suklastojimą, dalyvavimą kokioje nors kitoje neteisėtoje veikloje, kenkiančioje Lietuvos Respublikos ir (arba) ES finansiniams interesams, arba nėra subjektas, kuriam taikomos sankcijos, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje.

Pagal Aprašo 2.2 papunktį, kuriame nurodomi reikalavimai JP projektams matyti, jog vienas iš reikalavimų yra: Kvietimus teikti paraiškas finansuoti JP projektus rengia JP vykdytojas (2.2.4 papunktis); Kvietimai teikti paraiškas skelbiami interneto svetainėse www.esinvesticijos.lt, www.apva.lt. (2.2.5 papunktis); Kvietimai teikti paraiškas rengiami ir skelbiami suderinus jų grafiką su Energetikos ministerija (2.2.6 papunktis); Paraiškos finansuoti JP projektą teikiamos, vertinamos ir atrenkamos vadovaujantis PAFT, atitinkamame kvietime teikti paraiškas nustatyta tvarka ir JP vykdytojo patvirtintu vidaus procedūrų aprašu (2.2.7 papunktis); JP projektas turi atitikti PAFT 2 priede nurodytus bendruosius projektų atrankos kriterijus. Specialieji ir prioritetiniai atrankos kriterijai nėra nustatomi (2.2.8 papunktis).

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėjui 2023-04-28 pateikus Agentūrai paraišką, Agentūra ginčijamu sprendimu nustatė, kad vertinant Išlaidų kompensavimo prašymą ir gavus informaciją iš Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nustatyta, kad pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu nėra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą, kadangi jam yra apribojimai gauti finansavimą, t. y., jam yra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės ir (arba) ekonominės veiklos (PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 4.2.1 papunktis). Atsižvelgiant į nustatytą faktą, Agentūra priėmė sprendimą atmesti pateiktą Išlaidų kompensavimo prašymą ir neskirti dotacijos. Pažymėtina, jog pagal Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro duomenų išrašą apie fizinį asmenį pareiškėjui pradėjo ikiteisminį tyrimą pagal *(duomenys neskelbtini)* (b. l. 41-42). Šiuo atveju, Agentūrai vertinant, kad pareiškėjas organizaciniu ir finansiniu požiūriu yra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą bei užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą tuomet, kai jam nėra apribojimų gauti finansavimą, nustatė, jog pareiškėjui buvo pradėti ikiteisminiai tyrimai pagal aukščiau paminėtas BK nuostatas, pagrįstai, remdamasi PAFT bei Aprašo nuostatomis, priėmė sprendimą atmesti pateiktą Išlaidų kompensavimo prašymą ir neskirti dotacijos. Šiuo atveju taip pat sutiktina su Agentūros pozicija, jog pareiškėjui pradėti ikiteisminiai tyrimai pagal minėtas BK nuostatas priskiriami ūkinei ir (arba) ekonominei veiklai, kadangi pats BK XXXIII skyrius įvardijamas kaip *Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams*, o minėto BK 226 straipsnio 1 dalis suponuoja „Prekybą poveikiu“, todėl teigti, jog prekyba poveikiu nėra susijusi su ekonomine veikla, ar jog Agentūra, priimdama ginčijamą sprendimą, nepagrįstai vadovavosi su ginču susijusiomis aplinkybės bei priėmė nepagrįstą, neteisėtą ar neišsamų sprendimą, Komisija neturi nei teisinio, nei faktinio pagrindo.

Atsižvelgdama į tai kas išdėstyta aukščiau bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminių administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo X. X. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Inga Lipnickienė

Mindaugas Siaurys